

Dnr Fi2020/00475/BB

Till: fi.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till: fi.sba.bb@regeringskansliet.se

YTTRANDE: 2020-05-04

Byggmaterialhandlarnas remissvar på ”Klimatdeklaration för byggnader Ds 2020:4”

Kort om oss

Byggmaterialhandlarna är en branschorganisation för landets återförsäljare av byggmaterial. Branschen består kedjor och fria handlare. Totalt omsätter branschen ca 90 miljarder kronor årligen och sysselsätter totalt ca 21 000 medarbetare på ca 1 700 anläggningar runt om i landet. Byggmaterialhandlarna har fått rubricerade rapport och lämnar härmed följande synpunkter.

Inledning

Byggmaterialhandlarnas medlemsföretag arbetar systematiskt och strategiskt med hållbarhet och cirkulär ekonomi och vi har hög kunskap om de material och produkter som kommer att klimatdeklareras i enlighet med det nya lagförslaget om klimatdeklarationer för byggnader.

Byggmaterialhandlarna uppmanade redan år 2019 sina leverantörer att öka mängden produkter som är klimatdeklarerade genom EPD:er, *Environmental Product Declarations*. Vi har under senare år märkt en starkt ökad efterfrågan på livscykelanalyser och ett mycket starkt intresse från våra kunder att få tillgång till dessa genom oss.

I december 2018 svarade Byggmaterialhandlarna på Boverkets rapport 2018:23 Klimatdeklarationer av byggnader. Vi poängterade då att vi stödjer det övergripande syftet och målet med klimatdeklarationer, d.v.s. att vi genom en *ökad insikt i frågan och stödjande regelverk vill uppnå en minskad klimatpåverkan från byggnader*.

Vi var också positiva till förslaget att ta fram en öppen nationell databas med generiska klimatdata och hade då identifierat ett antal positiva synergieffekter på andra prioriterade områden för oss, t.ex. att kunna förse byggherrar och andra aktörer med korrekt information för loggbok eller andra dokumentationssystem.

Byggmaterialhandlarna är också positiva till förslaget att Boverket föreslås vara tillsynsmyndighet.

Sammanfattning av synpunkter på DS 2020:4

- *Trots att lagen i sig inte har krav på vare sig **gränsvärden** eller **produktspecifik data** är det krav som vi kommer att få och till viss del redan har. Våra kunder vill kunna jämföra olika material och även samma material från olika tillverkare. En databas med generiska produktdata är inte tillräckligt för att kunna möta denna efterfrågan utan den måste vi få tillgång till genom produktspecifika EPD:er.*
- *Byggmaterialhandlarna har redan gått ut med en uppmaning till sina leverantörer att ta fram och skicka in EPD:er till sina produkter och vill belysa att lagförslaget inte helt och hållet kommer att lösa behovet från byggsektorn gällande att kunna välja lämpligast möjliga material ur ett brett hållbarhetsperspektiv.*
- *Kravet på LCA-baserade klimatberäkningar för stomme och grundkonstruktion kommer att driva på utvecklingen av produkter och material med bättre miljöprestanda som också har bättre livscykelkostnader vilket Byggmaterialhandlarna är mycket positiva till.*
- *2018 enades byggbranschen om att den standard som ska användas för att identifiera en byggprodukt är **GTIN** (Global Trade Item Number). En produkts (artikels) väg från vaggan till graven innebär höga krav på tillgång till digital information och för Byggmaterialhandlarna är det avgörande att det finns ett **kvalitetssäkrat digitalt informationsflöde** för våra produkter (artiklar) och en gemensam standard för artikelidentitet så att vi kan koppla rätt produkt (artikel) till rätt transaktionshistorik och rätt information.*
- *Byggmaterialhandlarna är positiva till en nationell, öppen databas för klimatdeklarationer. Vi tror också att en väl fungerande sådan kan bidra till att en ökad administration kopplat till lagförslaget blir lite mindre omfattande för oss då våra kunder själva kan gå in och jämföra olika byggmaterial. Det ökade behov av resurser kopplat till administration och kompetens som vi identifierat, framförallt när det gäller kundkrav, kvarstår dock. Denna är främst relaterad till att vi behöver kunna redogöra för olika tillverkares LCA och andra klimatdata.*

Byggmaterialhandlarna ställer sig positiva till en lag som förstärker ambitionerna att minska byggbranschens klimatpåverkan

Byggmaterialhandlarna stödjer det övergripande syftet med klimatdeklaration av byggnader, det vill säga att vi genom en ökad insikt i frågan och stödjande regelverk vill uppnå en minskad klimatpåverkan från byggnader.

Byggmaterialhandeln är en viktig länk mellan tillverkare/leverantör av byggmaterial och byggprodukter och byggherren. Den information som byggherren behöver om produkterna som skall bli den färdiga byggnaden går många gånger från tillverkare/leverantör via byggmaterialhandeln innan den når byggprojektet.

Den information en byggherre behöver när det gäller att klimatdeklarera en byggnad blir därför delvis något som vi kommer att bidra med och som vi behöver kunna göra på ett kvalitetssäkert sätt. Vi går närmare in på det lite längre fram i vårt svar. Vi ser också att vi blir en slags temperaturmätare för byggherrarnas efterfrågan av deras behov av information om byggprodukter efter att lagkravet införs.

Generisk respektive produktspecifik livscykelinformation om byggprodukter – Byggmaterialhandlarna behöver information om produkter mer än material

Byggmaterialhandlarna upplever redan idag ett stadigt ökande behov av digital produktinformation. Även om Boverket kommer att tillhandahålla en databas med generiska data om olika byggprodukter och framförallt olika typer av byggmaterial, så har vi som vi poängterar här ovan också en ökad efterfrågan på produktspecifik livscykelinformation. För oss innebär det att vi till viss del kommer att kunna använda oss av, eller hänvisa våra kunder till, den databas som Boverket administrerar. Men vi vill också belysa att Boverkets databas inte kommer att täcka en kunds hela behov av produktinformation gällande klimatpåverkan under livscykeln. För Byggmaterialhandlarnas medlemmar blir därför databasen ett indirekt verktyg som behöver kompletteras med EPD:er med produktspecifik livscykelinformation.

Med hänsyn till ovanstående vill Byggmaterialhandlarna återigen poängtera och lyfta fram behovet av att kunna spåra och identifiera produkter på ett korrekt sätt genom hela produktens logistikedja och flöde. Som vi redan i svaret på Boverkets rapport "2018:23, Klimatdeklarationer av byggnader" lyfte fram, så är byggmaterialhandeln en viktig part i det obrutna logistik- och informationsflödet för byggprodukter.

Tillsammans med många större aktörer i samhällsbyggnadssektorn arbetar vi målmedvetet för att öka spårbarheten och möjligheten att identifiera och särskilja olika produkter genom GTIN (Global Trade Item Number). Med ett GTIN är det möjligt att dels skapa spårbarhet på produkter som byggs in i fastigheter och anläggningar, dels är det

möjligt att inkludera ytterligare information som till exempel egenskaper, miljöbedömningar och livscykelanalyser.

Att öka andelen produkter med ett korrekt GTIN i byggmaterialhandeln kommer att få stor påverkan på hur vi arbetar med frågor som rör livscykelanalys och klimatpåverkan eftersom behovet av att jämföra produkter och material kommer att öka. Det är dessutom en sannolik utveckling av detta lagförslag att Klimatdeklarationerna utökas/kompletteras med någon form av gränsvärden. Ett korrekt GTIN kan då hjälpa Byggmaterialhandlarnas medlemmar att inhämta korrekt information om produkten vilket gör att de kan vägleda övriga aktörer i byggprocessen att välja material och produkter med så låg miljöpåverkan som möjligt. Detta kommer då sannolikt göra att det blir än mer intressant att kunna jämföra såväl produkter inom samma produktgrupp som olika typer av material med varandra ur perspektivet "klimatpåverkan under byggnadens livstid".

Promemorian Klimatdeklaration för byggnader DS 2020:4 och ett ökat behov av resurser för byggmaterialhandeln

Det är svårt för Byggmaterialhandlarna att uppskatta hur mycket och vilken typ av extra resurser som vi behöver i samband med att lagen om Klimatdeklarationer införs. I och med att Boverket kommer att ha en öppen databas med generisk produktinformation så är vårt antagande att en hel del informationsinhämtning kommer att ske direkt till byggherren genom denna. När det gäller den produktspecifika informationen som byggherren kan komma att vilja ha tillgång till när byggnaden väl skall klimatdeklareras, och man vet exakt vilket material man har byggt med, så behöver vi tillgodose även detta behov hos byggherren. För att kunna göra det så behöver Byggmaterialhandlarnas medlemmar korrekt information från EPD.er.

Att förse byggherren/kunden med korrekt produktspecifik information är något som redan idag kräver extra resurser ute i handeln då tillgången till korrekta EPD:er är bristfällig. Om lagen om klimatdeklarationer för byggnader skapar en ökad efterfrågan även av EPD:er är det därför viktigt att vi parallellt arbetar för att utöka och förbättra tillgången på dessa i branschen.

Flera parallella perspektiv på en byggprodukt och på byggmaterial

Som leverantörer av byggmaterial och byggprodukter och all den information som aktörerna i byggprocessen behöver tillgång till vill Byggmaterialhandlarna också poängtera att vi behöver se begreppet produktinformation ur ett brett perspektiv. För Byggmaterialhandlarna och våra medlemmar är klimatpåverkan en av flera viktiga aspekter som vi behöver kunna informera våra kunder om. Andra aspekter är tekniska

egenskaper, miljöbedömningar och olika typer av förpackningsinformation för produkten. Vi arbetar därför tillsammans med övriga aktörer i samhällsbyggnadssektorn för att utveckla de digitala informationsflödena kring byggprodukter. Genom att ha ett produkt-id, GTIN, så kan vi leverera såväl egenskapsklassificeringar, klimatdata, miljöbedömningar och annan information på ett kvalitetssäkert sätt. Det är viktigt att denna del är tydlig för övriga aktörer i byggbranschen för att vi ska kunna fortsätta digitaliseringen av byggmaterialhandeln och den extremt mångfacetterade och omfattande produktinformation som flödar i våra affärssystem och utbyts mellan leverantör – handel – och kund.

Beslut om detta yttrande har fattats av Byggmaterialhandlarnas vd Monica Björk.

För frågor kring detta remissvar kontakta Anna Lundkvist
anna@byggmaterialhandlarna.se

Monica Björk

vd, Byggmaterialhandlarna